

Jakelu: Proftest Syken pätevyyskokeisiin osallistuvat toimijat

Pätevyyskoe NW 06/2026 – Luonnonvesimääritykset II

Proftest Syke järjestää pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät luonnonvesistä seuraavia määrittäyksiä: klorofylli *a*, happi, saliniteetti, SiO₂, TIC ja TOC.

Pätevyyskokeen tarkoituksena on osallistuvien laboratorioiden tulosten vertailtavuuden ja oikeellisuuden varmistus. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 30 laboratoriota. Järjestettävän pätevyyskokeen testisuureet ja -näytteet kuuluvat Proftest Syken akkreditoidun pätevyysalueen Vesikemia-ohjelmaan (finas.fi).

Näytematriisit

Syntetttinen näyte, murtovesi ja jokivesi.

Aikataulu

Kierrokselle ilmoittautuminen	11.3. – 10.4.2026	
Näytteen lähetyspäivä	5.5.2026 (lisätietoja: kappale 4 <i>Näytteiden toimitus</i>)	
Näytteiden analysointi	klorofylli <i>a</i> , happi, TIC	7.5.2026
	TOC	13.5.2026 mennessä
	saliniteetti, SiO ₂	18.5.2026 mennessä
Osallistujatulosten raportointi	6.5. – 19.5.2026	

Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on **885 €** (+ alv 25,5 %).

Katso tarkemmat tiedot tämän kirjeen kappaleesta 9 *Osallistumismaksu*.

Päivi Grönroos,
koordinaattori

Mirja Leivuori,
ryhmäpäällikkö

Proftest Syke on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (finas.fi), jonka toiminta täyttää ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset.

Proftest Syken osallistujaohje pätevyyskokeisiin ja vertailumittauksiin osallistuville laboratorioille on saatavilla Proftest Syken verkkosivuilla (syke.fi/proftest).

ProftestWEB on Proftest Syken sähköinen asiakasjärjestelmä osoitteessa wwwp5.ymparisto.fi/labtest. Sivustolla on ohjeita käyttäjälle ja lyhyt käyttöopas on ladattavissa ProftestWEBin etusivulta.

Pätevyyskokeen toteutus

1 Järjestäjä

Proftest Syke, Suomen ympäristökeskus Syke

Osoite: Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

Sähköposti: proftest@syke.fi

Yhteyshenkilöt

Koordinaattori: Päivi Grönroos, puh. 0295 252 174

Koordinaattorin sijainen: Riitta Koivikko, puh. 0295 251 750

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Tekninen toteutus: Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691

Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208

Sari Lanteri, puh. 0295 251 349

Teknisen toteutuksen sähköposti: proftest@syke.fi

Analytiikan asiantuntijat

Klorofylli a , happi, SiO_2 , TIC, TOC

Saliniteetti

Mika Sarkkinen (Syke), puh. 0295 251 620

Riikka Mattsson (Syke), puh. 0295 251 016

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Asiantuntijalaboratorio Syke, Oulu ja Helsinki (T003, finas.fi)

2 Näytteet ja testisuureet

Pätevyyskokeen näytematriisit ovat: synteettinen näyte, murtovesi- ja jokivesinäyte. Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja kestäväinnit esitetään liitteessä 1.

Näyte A1K on synteettinen klorofylli a -näyte etanolissa. Näytteen avulla tarkistetaan spektrofotometrin absorbanssi. Myös fluoresenssispektroskopiaa käyttävät laboratoriot saavat sen avulla ulkoisen varmistuksen spektrofotometrille, jonka avulla spektrofluorometrin kalibrointi tarkistetaan.

Happinäytteiden liuennut happi on sidottu kiinteään mangaanisaostumaan standardin SFS-EN 25813 mukaisesti.

Huom! Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

Huom! Tarjoamme TOC-näytteet kestäväitynä joko suolahapolla tai fosforihapolla. Valitkaa haluamanne kestäväointi tilausvaiheessa.

3 Ilmoittautuminen

Pätevyyskokeeseen ilmoittautuminen on avoinna **10.4.2026 asti**.

Ilmoittautuminen tehdään sähköisen asiakasjärjestelmämme, ProftestWEBin kautta osoitteessa wwwp5.ymparisto.fi/labtest. Mikäli ProftestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette järjestelmään käyttäjätunnuksen ja salasanan, pyydämme ottamaan yhteyttä proftest@syke.fi.

4 Näytteiden toimitus

Näytteet lähetetään osallistujille postitse **5.5.2026**. Ulkomaisille ja joillekin kotimaisille osallistujille näytteet lähetetään aiemmin, jotta varmistetaan niiden saapuminen määräaikaan mennessä.

Jos näytteet eivät ole saapuneet perille **6.5.2026 klo 16** mennessä, lähetyksessä on särkyneitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, osallistujaa pyydetään ottamaan heti yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse pätevyyskokeen tekniseen toteutukseen (yhteystiedot löytyvät kappaleesta 1 *Järjestäjä*).

5 Näytteiden säilytys ja analysointi

Näytteitä säilytetään kylmässä (4 °C) ja ne stabiloidaan huoneenlämpöön ennen analysoinnin aloittamista.

Määritykset tehdään siinä laboratoriossa, jonne näytteet toimitetaan ja laboratorion normaalisti käyttämillä menetelmillä.

Muut kuin happinäytteet, klorofylli *a* synteettinen näyte ja TOC-näytteet ovat kestäväimättömiä. Näytteet kestäväidään heti niiden saavuttua, mikäli laboratorion rutiinikäytäntö sitä edellyttää.

Näytteistä ja määrittämisistä ei tule tehdä rinnakkaismäärittäyksiä enempää kuin laboratorion normaalikäytäntö edellyttää.

Näytteiden testisuurekohtainen analysointiaikataulu on tämän kirjeen ensimmäisellä sivulla.

6 Tulosten raportointi

Osallistujien tulee palauttaa tuloksensa viimeistään **19.5.2026**.

ProfTest Syke toimittaa kierroksen alustavan tulosraportin osallistujille viimeistään viikolla 23 (1.–5.6.2026). Loppuraportti julkaistaan viimeistään lokakuussa 2026 ja se on saatavilla ProfTestWEBissä sekä ProfTest Syken verkkosivuilla (syke.fi/proftest). Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 Vertailuarvot ja pätevyyden arviointi

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan laskennallinen arvo (synteettiset näytteet) tai osallistujien tulosten robusti keskiarvo, mediaani tai keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ne tulokset, jotka on raportoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa vertailuarvo voidaan asettaa myös asiantuntijalaboratorion tuloksen perusteella. Pätevyyden arvioinnissa käytetään z-arvoja, joiden laskemisessa käytettävät tavoitehajonnan alustavat arvot ilmoitetaan näytteiden saatekirjeessä. Tarvittaessa arvioinnissa voidaan käyttää myös E_n - tai D%-arvoa.

8 Luottamuksellisuus

Pätevyyskokeen tulokset käsitellään nimettöminä. Osallistujien tulokset ja kierroksen alustava tulosraportti ovat luottamuksellisia, eikä niitä saa jakaa kolmansille osapuolille kierroksen toteutuksen aikana.

9 Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on kaikkien määritysten ja näytteiden osalta **885 €** (+ alv 25,5 %). Osallistumismaksusta **460 €** (+ alv 25,5 %) on yleiskustannusosuus, minkä lisäksi tulevat määritys- ja näytekohtaiset maksut (+ alv 25,5 %) ilmoittautuessa tehdyn tilauksen mukaan seuraavasti:

Klorofylli <i>a</i>	40 €/näyte	(3 näytettä)
Happi	30 €/näyte	(2 näytettä)
Saliniteetti	30 €/näyte	(2 näytettä)
SiO ₂	20 €/näyte	(3 näytettä)
TIC	25 €/näyte	(2 näytettä)
TOC	25 €/näyte	(3 näytettä)

Osallistumismaksu peritään alustavan tulosraportin julkaisun jälkeen. Jos osallistuja tilaa ylimääräisiä näytteitä, laskutetaan niistä yllä mainittujen hintojen mukaisesti. Järjestäjä pidättää oikeuden periä toimenpidekorvausta laskun lähettämisen jälkeen tehdyistä laskutukseen liittyvistä (kuten laskutusosoite) korjauksista.

10 Liitteet

Liite 1 Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Liite 1: Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Testisuure	Näytetyyppi	Näyte-tunnus	Näytetilavuus ¹⁾ ja pullotyyppi	Pitoisuusalue ja kestäväinti
Klorofylli <i>a</i>	Synteettinen näyte	A1K	30 ml, lasiputki	0,01–0,5 abs/cm <i>Kestäväyty etanolilla Sykessä.</i>
	Murtovesi	B2K	1000 ml, muovipullo	1–50 µg/l
	Jokivesi	N3K		
Happi O ₂	Murtovesi	B2O	n. 100 ml, hiostulpallinen lasipullo	5–40 mg/l <i>Saostettu Sykessä ks. SFS-EN 25813</i>
	Jokivesi	N3O		
Saliniteetti	Synteettinen näyte	A1S	250 ml, muovipullo	0,5–8 PSU
	Murtovesi	B2S		
SiO ₂	Synteettinen näyte	A1P	250 ml, muovipullo	0,5–40 mg/l
	Murtovesi	B2P		
	Jokivesi	N3P		
TIC	Synteettinen näyte	A1T	24 ml, kaasutiivis lasiputki	1–10 mg/l
	Jokivesi	N3T		
TOC	Synteettinen näyte	A1C	125 ml, muovipullo	1–20 mg/l <i>Kestäväyty Sykessä ²⁾:</i> <i>1 ml 2 mol/l HCl/100 ml tai</i> <i>1 ml 2 mol/l H₃PO₄/100 ml</i>
	Murtovesi	B2C		
	Jokivesi	N3C		

¹⁾ Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

²⁾ Osallistujat valitsevat haluamansa kestäväinnin tilausvaiheessa.

Näytetunnuksen ensimmäinen kirjain on matriisikoodi:

A = Synteettinen näyte

B = Murtovesi

N = Luonnonvesi (jokivesi)